

RAHUTEGIJA

NR 50

MÄRTS 2019

„Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.“ (Mt 5:9)

Su üle Jumal valvaku!

Kõne Eesti Vabariigi 101. aastapäeva oikumeenilisel jumalateenistusel pühapäeval, 24. veebruaril 2019
Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Head kaasteelised, kaasmaalased!

Oleme täna kogunenud siin oma vanas armsas pühakojas, et tähistada meie riigi ümmarguse tähtpäeva esimest aastapäeva. Tegelikult kestab selle suure juubeli, „Eesti Vabariik 100“ tähistamine tänapäevani. Selle raames on järjest ette tulnud n-ö alamaid tähtpäevi, mil paljud meie riigi struktuurid ja asutused tähistavad oma 100. sünnipäeva. Paraku tuleb ette ka kurvemaid tähtpäevi, nagu näiteks möödunud aasta 28. novembril meenutasime siinsamas väikese kontserdiga 100 aasta möödumist Vabadussõja algusest. Õnneks siiski oli see sõda Eestile võidukas, juba jaanuaris saime meenutada 100 aasta taguseid murdelahinguid, milles vaenlane sunniti taganema. Vähem kui aasta pärast saame tähistada Tartu rahu 100. aastapäeva.

Kõiki neid aastapäevi ja pidupäevakõnesid on vahel ehk isegi juba liiga palju saanud ja neist võib teatud küllastus tekkida. Täna tahaksin ma siiski meenutada veel üht ilusat tähtpäeva, mis määrab paljud tänavuse aasta tegemised Eestis. On ju meil laulupeo aasta, 150 aastat esimesest Eesti üldlaulupeost. Ja see esimene laulupidu Tartus, 1869. aasta juunikuus oli mõeldud tähistama 50 aasta möödumist pärisorjuse kaotamisest Liivimaal. Nii et mõnes mõttes saame me rääkida juba 200 aasta pikkusest vabadusest. Päris oma riigini oli sellest tähisest siiski veel pikk tee minna. Võib ju üritada fantaseerida teemal, millal ja kas üldse oleks Eesti riik sündinud ilma laulupidudeta, aga see vist eriti viljakas arutelu ei oleks.

Minevikku me muuta ei saa, küll aga saame seda tõlgendada ja sealt endale sobivaid katkeid välja valida.

Nüüd ma tahaksingi tulla meie kodule, Nõo ja Tartu kandile, lähemale. Igasugustes juubelikõnedes kiputakse sageli kalduma temaatikasse „Mina ja juubilar“. Võib-olla ei tasugi seda kramplikult vältida, vaid püüda esitada nii, et see oleks ikkagi kuulajatele huvitav ning mingeid uusi teadmisi ja seoseid pakkuv. Niisiis katsun edaspidises lähituda oma tööst ja hobist ehk siis lühidalt: „Tähed ja muusika“. Nõo vald, lisaks sellele, et ta 2017. aasta haldusreformis iseseisvaks jäi, on Eestis eriline selle poolest, et siin asub Eesti ainus professionaalne astronoomiaobservatoorium. See asutus Tõravere mäel on alates 2018. aasta algusest tagasi oma ajalooliste juurte juures, see tähendab, et kuulub jälle Tartu Ülikooli koosseisu, pärast vahepealseid aastakümneid Teaduste Akadeemia ja Haridusministeeriumi juures. Aga kui nüüd tõesti isiklikuks minna, siis tuleb välja, et olen observatooriumis töötanud ja sealsamas alevikus ka elanud 35 aastat. See on tubli kuuendik sellest 200 aasta pikkusest vahemikust, mis on möödunud Liivimaa pärisorjusest vabanemisest. Mis aeg see vabanemise aeg siis täheteaduse ehk astronoomia seisukohalt oli? Võiks öelda, et hea aeg. Ülikool oli Tartus taasavatud 1802. aastal. Läksid mõned aastad ja 1810. aasta lõpuks valmis Toomemäel oma aja kohta moodne tähetorn. Seal algas tõsine töö siis, kui seal sai juhtohjad oma kätte noor ja energiline Friedrich Georg Wilhelm Struve. Tema mõötis esimesena teise tähe kauguse Päikesest, koos-

Dr Laurits Leedjärv aastapäevakõnet pidamas. Foto: MART JAANSON

tas ulatusliku kaksiktähtede kataloogi, mõötis ka Liivimaad ning korraldas maamõõtmised Valgest merest põhjas Musta mereni lõunas, et selle kaudu määrata maakera täpset kuju. Struve viis Tartu tähetorni maailmatasemele. Aga Struve oli sakslane. Hiljem kutsus Vene tsaar teda rajama riigi peaabservatooriumi Peterburi lähedale Pulkovosse. Eesti- ja Liivimaa maarahvas — eestlasteks ei osanud nad ennast veel kutsuda — ei teadnud tähetornist ja seal tehtavast vist suurt midagi, nendel oli tegemist oma raske maatöoga. →

Su üle Jumal valvaku!

Algus vt lk 1

Struve järel olid tähetorni juhatajateks teised sakslased, hiljem venelased. Sel ajal, kui Tartus peeti esimest laulu- pidu, oli ülikooli astronoomiaprofessor ja tähetorni juhataja taani juurtega sakslane Thomas Clausen. Tema teaduslikust tööst ei ole püsivamat märki jäänud. 20. sajandi algul, ajal, mil tähetorni juhataja oli Grigori Levitski, olevat juhtunud niisugune lugu, et üks Tartus Hugo Treffneri Gümnaasiumis käiv Eesti poiss seisis Toomemäel ja vaatas igatsevalt tähetorni poole. Üks silmanähtavalt kõrgemast soost härrasmees läks mööda ning ütles poisile parastavalt: „Vahi, vahi nii palju, kui tahad, sisse sa sinna niikuinii ei saa.“ See poiss oli 1885. aastal Võnnu kihelkonnas sündinud Taavet Rootsmäe, tollase nimega David Rootsmann. Saatuse ironiana sai temast 1919. aastal tähetorni direktor ja Ülikooli astronoomiaprofessor, esimene eestlane selles ametis. 1921. aastal tuli Tartu tähetorni tööle Ernst Öpik, kellest sai tõeline suurmees ja üks tuntumaid Eesti teadlasi üldse. Tõsi küll, Tartus veetis ta üsna vähe oma pikast elust, 1944. aastal põgenes ta Eestist nagu paljud meie kaasmaalased ning elas peamiselt Põhja-lirimaal.

Laulupeod Eestis ikka jätkusid. Minul oleks muidugi riskantne rääkida Eesti muusika ajaloost, kui siinsamas on meie koguduse õpetaja Mart Jaanson, kes on oma muu muusikalise tegevuse kõrval kirjutanud raamatu „Eesti muusika 100 aastat“. Olgu lihtsalt märksõnade tasemel öeldud, et enne kui Eestis hakati andma kõrgemat muusikalist haridust, olid paljud meie ärksamad pojad ja ka tütreid — Miina Härma — saanud koolituse Peterburi konservatooriumis. Mitmete nende heliloojate — näiteks Johannes Kappel, Konstantin Törnpu, Rudolf Tobias — laule oleme sageli ka oma meesansambliga siin kirikus esitanud. Esimesel laulupeol kõlanud kahe originaalse Eesti laulu „Sind surmani“ ja „Mu isamaa on minu arm“ autor Aleksander Kunileid õppis aga Valgas Cimze seminaris. Sealt-samast sai esimese muusikalise hariduse ka meie oma kiriku muusik Aleksander Läte.

Läks veel mõni aeg ja 1943. aasta kevadtalvel seisis Tartu tähetorni ukse taga jälle üks poiss. Aga temal oli õnne, ta pääses kohe sisse ja võib öelda, et jäigi sinna, vähemalt vaimselt, kogu

eluks. Eile tähistas seesama poiss oma 90. sünnipäeva. Tema nimi on Jaan Einasto. Ta on üks tumeda aine ja Universumi kärgstruktuuri avastajaid. Tema nimega asteroid ehk väikeplaneet number 11577 tiirleb Päikese-süsteemis samasuguse järjekindlusega nagu vanameister ise vaatamata oma auväärsele eale teeb teadustööd. Neil päevil toimus tema sünnipäeva auks korraldatud rahvusvaheline seminar. Võib öelda, et vähemalt astronoomide hulgas on Jaan Einasto tutvustanud Eestit maailmale samamoodi, nagu seda on teinud Arvo Pärt oma muusikaga. Nad mõlemad on ka Eesti Teaduste Akadeemia liikmed. Jaan Einastol on, ma usun, et vähemalt Eesti astronoomide hulgas suurim heliplaatide kogu. Tal oli Tõraveres esimene CD-mängija. Kõik oma vanad vinüülplaadid on ta ise digiteerinud ehk teinud tänapäeva arvutitele loetavaks.

Tähed ja muusika... Kui esimesel pilgul tunduvad need ehk vastandlikud või mitte kokku sobivad nähtused, siis äkki on neis midagi tõesti ühist? Juba keskajal kuulusid ju seitsme vaba kunsti hulka, mida õpetati ülikoolide kõrgemas astmes, nii astronoomia kui muusika. Taevastähtede pöörlemises, nagu taevakehade liikumisi vanasti nimetati, on mingi harmoonia ja korrapära. Muusika pannakse kirja nootidega, mis väljendavad lihtsalt teatud sageduse ja kestusega helisid. Helilooja kombineerib neid oma fantaasia abil, arvestades väljakujunenud traditsioone ja reegleid. Inimene on aga suure Universumi osa. Võib-olla juhib inimest oma reegleid kirja panema mingi Universumi kõrgem kord, mille on sisse seadnud Universumi Looja. Kuulates vahel mõnd Johann Sebastiani Bachi, Georgi Friedrichi Händeli, Rudolphi Tobiasi, Arvo Pärdi, Pärt Uusbergi või kellegi muu helilooja suurteoseid, jääb mulje, et inimene üksi ei suudaks sellist muusikat luua. See peab olema talle Jumala poolt antud.

Meil on oma astro-helilooja Urmas Sisask. Varasemal loominguperioodil armastas ta teisendada kõikvõimalikke kosmilisi pöörlemis- ja tiirlemissagedusi ümber helisagedusteks ning kasutada neid oma loomingus. Oma esimese klaveripala „Kassiopeia“ kirjutas ta 14-aastaselt, kui kodus oli remondi tõttu klaver õue tõstetud ning soojal augustiõhtul tuli inspiratsioon otse

tähtedelt. Urmas Sisask on ise väljendanud oma muusikalist kreedot umbes nii: „14 miljardi aasta vanune Univesum on nagu hiiglaslik orel, mille on ehitanud Jehoova. Tänu gravitatsioonile moodustavad galaktikad, tähed, planeedid, komeedid ja muud taevakehad oreli vile. See on minu elu ja töö kredo. Minu missioon on õppida Universumi instrumendi harmooniat ja teha seda inimestele kuuldavaks. Ma ei pea ennast heliloojaks, vaid muusika üleskirjutajaks.“ Muide, ka Ernst Öpik kirjutas muusikat, mida ta ütles olevat „välja tunginud oma hingepõhja sügavamatest elamustest“.

Jääb veel küsida, mis on sel jutul ühist tänase päevaga ja meie kodukandiga? Ega polegi muud kui et Nõo kihelkond ja vald saavad olla uhked ja õnnelikud, et siin asub Eesti ainus observatoorium, kus teiste hulgas töötab Jaan Einasto ja kus ka Urmas Sisask on omainimene. Aga Nõos asub teadaolevalt ka Eesti ainus muusikakooliks projekteeritud maja, kus meie lapsed saavad algteadmised ja -oskused muusikast. Nõo mehed osalesid Eesti esimesel laulupeol. Nõo kiriku juures tegutseb praegugi meesansambel ja muidugi ka segakoor. Ja segakoore on vallas rohkemgi. Koolides käib aktiivne muusikaelu. Tänavusele laulu- ja tantsupeole loodavad Nõo kandist pääseda vähemalt neli koori ja mitmed tantsurühmad.

Jällegi ei tasu hakata spekuleerima, kas kõik eelöeldu oleks meil olemas ka ilma iseseisva Eesti riigita. Olgem tänulikud, et Jumal on loonud sellise mitmekesise Universumi, milles valitseb oma harmoonia nagu oreli vilede vahel. Igal taevakehal on Univesumis oma roll ja koht. Ka igal riigil meie maakeral on oma koht ja ka oma aeg. 101 aastat on kosmilises mastaabis vaid hetk. Kui Jumal tahab, kestab meie riik veel sadu või tuhandeid aastaid. Ajad ja olud muutuvad, aga kui me usaldame Universumi Loojat, saame olla rõõmsad ja rahuolevad oma maises elus. Olgu meil tarkust ja julgust teda usaldada. Su üle Jumal valvaku, mu armas isamaa!

LAURITS LEEDJÄRV

Tartu Observatooriumi vanemteadur
EELK Nõo koguduse nõukogu liige

50 numbrit Rahutegijat!

EELK Nõo Püha Laurentsuse koguduse sõnumileht

RAHUTEGIJA

NR 1
DESEMBER 2006

"Ühdsed on rahutegijad, sest neid hääletakse Jumala lasteks." (Mt 5:8)

2006. aasta detsembris ilmus esimene EELK Nõo koguduse sõnumileht *Rahutegija*, mis tänaseks on jõudnud 50. numbrini. Leht on andnud kord kvartalis ülevaateid koguduses toimunud, vahendanud kõnesid ja jutlusi, teinud sissevaateid kiriku- ja kultuurilukku ning edastanud teateid. Lehe kaudu on kristlik sõnum loodetavasti jõudnud ka kogudusest väljapoole ja ka nende koguduseliikmeteni, kes kogudusega eri põhjustel nii tihedalt seotud pole.

Rahutegija 50. numbri puhul valmistati toimetuse ette väikese juubeliintervjuu nende inimestega, kes on lehe tegemisse ja levitamisse kõige suurema panuse andnud: toimetaja Mart Jaanson, toimetaja-küljendaja Kai Toom, kaasautor ja tiražeerija Madis Kanarbik, levitaja Raili Värno.

1. Palun kirjeldage oma panust *Rahutegija* tegemisse ja levitamisse.

Mart Jaanson: „Kindlus, et meie Nõo kogudusel peab olema oma sõnumileht, tekkis minus sellal, kui teenisin 2005. ja 2006. aastal 10 kuud E.E.L.K. Kanada praostkonnas, peamiselt Torontos. Toronto Peetri kogudusel oli kuukiri Tõe Tera, mis andis ülevaate koguduses tehtust ja plaanitust ning pakkus ka hingeduslikku materjali. Lehte levitati aktiivselt ja tundus, et see läheb koguduseliikmeile hästi korda. Naasnuna 2006. aasta augustis koguduse tööle Nõos olin kindel, et sõnumileht tuleks kasuks ka meie koguduses.“

Võtsin algusest peale oma ülesandeks lehe sisulise koostamise, tavaliselt järgmise skeemi järgi: pealugu (kas mõni kultuurilooline ülevaade, aastapäevakõne või jutlus); veel mõni artikkel, reisikirja või luulepõimik (võis ka ära jääda); kroonika; toimunud talituste ja eelseisvate jumalateenistuste info; teated; sünnipäevade info. Oleme alati püüdnud lehte panna ka fotosid.

Pärast materjali kokkuotsimist ja vormistamist olen lehematerjali saatnud — tihti kahjuks viimasel minutil — meie ustavale ja ülimalt vastutulelikule toimetajale-küljendajale Kai Toomile, kes on valmistanud algusest peale kõik numbrid. Kailt tagasi saadud küljendatud lehe olen viinud või saatnud meie heale koguduse juhatuse esimehele Madis Kanarbikule, kes on leidnud võimaluse lehe paljundamiseks, tavaliselt koopiamašina abil. Madis on lehte paljundanud alati vähemalt 150 eksemplari ja kui mõelda, et enamasti on lehel olnud 8 lehekülge, siis võib arvata, et paljundamine on nõudnud omajagu vaeva.

Kui lehetiraaz valmis, olen selle osaliselt toimetanud meie koguduse juhatuse liikmele, nüüd ka juhatuse aseesimehele Raili Värnole, kes on saatnud lihtpostiga alati välja vähemalt 80 lehte ja lisaks toimetanud lehe koju neile koguduseliikmeile, kes elavad Nõo alevikus. Mina olen lehte saatnud neile koguduseliikmeile, kes omavad

e-posti aadressi, vahel kasutades ka Facebooki kontosid. Alati olen levitanud lehti ka Nõo kihelkonnas ringi liikudes. Alates 2015. aastast saab lehte lugeda ka meie koguduse kodulehel aadressil www.nookirik.ee. Lehti saab kaasa võtta ka kirikusaalist.“

Kai Toom: „Mäletan hästi, kuidas 2006. aasta detsembrikuus alustasime *Rahutegija* ja. Õpetaja Mart Jaanson oli materjal koos, nii et minu osaks jäi lehe kujundus välja mõelda ja leht küljendada. Ega see lihtne ülesanne olnud, mäletan, et sai ikka õige mitmeid erinevaid variante katsetatud, kuni ühega viimaks enam-vähem rahule jäin. Algul mahtus kogu *Rahutegija* materjal neljale küljele, alates 12-ndast numbrist oli leht 6-küljeline ja alates 25-ndast numbrist enamasti 8-küljeline. Tegemise poole pealt on algusest siiani kõik ikka vanaviisi — õp Jaanson paneb tekstiosa kokku ja otsib pildid, mina küljendan lehte ja tehniline korrektoer on samuti minu rida. Seejärel saadame valmis lehte edasi-tagasi teineteisele lugeda ja vigu parandada, vahel päris mitu korda kohe, teinekord isegi laupäeva hilisõhtuni välja, et pühapäeva hommikul koopiamašina paljundatud *Rahutegija* kirikus jumalateenistusele tulijaid ees ootaks.“

Madis Kanarbik: „*Rahutegija* on eelkõige koguduse õpetaja Mart Jaanson hea töö vil. Omalt poolt olen üksnes saanud abistada paljundamisega ja Mart on sõbralikult ka mõne minu kirjandusliku katsetuse lehte pannud. Olen tänulik ja rõõmus, kui neist lugudest on lehelugejatele midagi meelepärast silma jäänud.“

2. Kas teil on lugejaga jagada mõni huvitav seik seoses teie tööga *Rahutegija* tegemisel või levitamisel?

Mart Jaanson: „Meie koguduse sõnumilehe *Rahutegija* nimi pärineb õppeaastast 2002/03, mil õppisin EELK Usuteaduse Instituudi pastoraalseminaris ja toonane assessor praost Tiit Salumäe andis meile kristliku meedia kursusel ülesande visandada oma tulevase koguduse sõnumileht. Mäletan, et mõte kasutada lehte pealkirjana Jeesuse sõnadest Mt 5:9 pärit sõna „*rahutegija*“ tuli mulle kohe pähe ja isegi päise ligikaudne kujundus, mille harilikult pliiaatsiga A4 paberile visandasin, sobis lehe küljendajale Kai Toomile nii hästi, et ta on sellest lähtunud lehe kõigi 49 numbril. Muide, sõna „*rahutegija*“ esineb Piiblis veel kahes teiseski kohas, nimelt Jk 3:18 ja 1Mak 6:60. Olen Jaakobuse kirja vastavat kohta „*Rahutegija*le külvatakse rahus õiguse vilja“ mõne numbril päises ka kasutanud, kuid jäänud siiski Matteuse evangeeliumi koha juurde: on need ju ikkagi Jeesuse enda sõnad!

Juhul, kui *Rahutegija* valmib laupäeval ja mul on olnud soov seda juba järgmisel päeval kirikus tutvustada, olen u 20 eksemplari paljundanud Lõunakeskuse

ANNA LUUGAL

So hoiad käes esimest RAHUTEGIJAT. Nõo koguduse sõnumileht. Täname helata seda ilmutama kord kvartalis. Järgmine number ilmub 2007. aasta märtsi lõpul, midagi kui meie elame ja Jumal lubab. Samuti jätkame meie hea lehe koostamist ka plaanid, mis sinu lehes kuni selle ajani trükitud on. Oligem valmis muutusteks ja teatagem neist õktsustel! Samuti andestagem lehte tegijale fakti- ja teatavust, mida loodetavasti jääb teie abiga järjest vähemaks.

MIS ON SELLE EELK VÕI?

Esiteks, tuua koguduseliikmeid ühendav Püha Vaimu nähtamatu side inimlikul viisil paremini nähtavale! Et inimesed tunnustaksid, meil on kull igaljuhul olemas, oleme küll me kuulume siiski kokku ja tahame õktsust teada.

Teiseks, end koguduseliikmele, kes elavad väljaspool Nõo vallalehe laval — Tartus, Elvas, Koonga vallas ja mujal — teada, mis koguduse elus toimub ja loomandaks, võimaldades koguduseliikmel rakendada oma loomendat: avaldada RAHUTEGIJAS oma kirjatõkke, kuulutusi, laule, pilte või muud sellesarnast. Esimeses RAHUTEGIJAS on suur kaal nimele ja koopiavõile. Edaspidi teisme rõhkem ruumi koguduse kroonika ja igasuguste kaastõudele. Sestkem siis neid lahkest!

EELK koguduse õpetaja Mart Jaanson

Avastame lõpetuseks meilegem veel alanud adventiajale. Kirikusaasta kaiks adventiajaga, millest esimene — jõulude — on rõõmsam, teine, ülestõusmisaja eelne, tõsisem, on sümbooliks kogu kristluseks olemisele kui otsusele. „Sest meil pole sin jäänudvõit liina, vaid me taotleme tulevast.“ (Hb 13:14). Ootus on õhest koljest pingutatav. Tuleb hoida meeli sirgema, püüda ära arvata, kuidas oodatavale — tennale, kes tuleb Issanda nimele —, meele järgi olla, tõrjuda küsustust olla muretu ja mugav. Teisest koljest on ootamine aeg pilvev, sest me ei tea lõpuil, millisea oodatav tuleb. Loodetavasti sellisena, nagu oleme uskunud!

Me võime sel ootuspääl tegelda erinevate asjadega, kuid meil ei peaks summatama peamiselt: tulevastada teistele inimestele Kristuse armastust. Prohvati Jaasja raamatust on ootajale sõnum (Jk 4:3): „Hüüja hääl: „Valmistage kõrbes Issanda teed, tehke legendikul maanteed Issandaks meie Jumalale!“ Kõrbes on vahel raske töötada, kuusim kivil ja jama püstitab kurku. Aga Jumalaligi töö pole töökõht, vaid ajatõht. Meid, armastuse teestõõli ootab rikkalik tsau selle aja lõpul — igavene elu! Soovin teile kõigile õnnistatud ootepääl!

MART JAANSON, koguduse õpetaja

infoletis. Sealsed töötajad on mulle selle töö ja ka muude paljundamisteenuste tõttu juba päris tuttavaks saanud. On tore vaadata, kuidas mõni paljundaja teeb tööd väga professionaalselt ja pakub isegi oma abi paberite voltimisel. Teine aga ei saa paljundusmasinaga sugugi sina peale ja teda tuleb siis püüda koguni abistada. Siiski on alati leht ka n-õ üheteistkümnendal tunnil paljundatud saanud.“

Kai Toom: „Ei tule nagu midagi meelde — eks see minu osa ongi ju olnud vaid üks omaette vaikselt arvtugi taga pusimine.“

Madis Kanarbik: „Ei ole.“

3. Mis on *Rahutegija* juures teile meeldinud?

Mart Jaanson: „Kõige enam meeldib mulle *Rahutegija* juures see, et Kai, Raili ja Madis on olnud läbi kõigi nende aastate nõus mind nõnda lahkelt abistama. Samuti teeb rõõmu, kui mõni lugeja küsib uue numbril järele või tunneb lausa muret, kas teda pole seekord ära unustatud. Materjali kokkupanemine, eriti kiirustades, on vahel vaevaline, kuid kui Kai saadab kord kaunilt küljendatult selle, mille mina olen talle tavalise, segaste fontidega tekstifaili ja eri allikaist pärit fotodena saatnud, on alati suurepärase tunne.“

Kai Toom: „Vallalehe endise toimetajana olen ma juba parkümmend aastat rõhutanud, et valla ajaleht on sõna otseses mõttes valla elu kroonika. Sama meeldib mulle ka *Rahutegija* juures — see on meie oma koguduse kroonika, kusjuures väga täpne kroonika. Kui vallalehes ilmuvad lood vastavalt toimetajateni jõudnud infole, aga ikkagi nende valikul, siis *Rahutegijas* on kõik koguduses toimunu lausa kronoloogiliselt kirjas, seda tänu meie väga usinale kroonikakirjutajale õp Jaansonile.“

Madis Kanarbik: „Meeldib, et *Rahutegija* annab hea ülevaate koguduse sündmustest ja eesootavatest plaanidest, sünnipäevadest, uutest koguduse liikmetest ning koguduse ajalooga seotud minevikusündmustest ja inimestest.“

4. Mida peate Rahutegija puudusteks?

Mart Jaanson: „Vahel, eriti kui Rahutegija tegemiseks jääb vähe aega, tunnen muret, et kas on hea, kui leht lehe järel on vorm ikka üks ja seesama. Ja kirjutab enamasti üks ja seesama isik ühesuguses stiilis. Ka on mul vahel mure, et paljundusmasinal paljundatud Rahutegija fotode kvaliteet pole päris see, mille kallal Kai küljendades vaeva näeb. Kuid kõiki neid puudusi saab edaspidi leevendada — peaasi, et jätkuks lugejaid, kellele Rahutegijas ilmuvad tekstid midagi tähendavad.“

Kai Toom: „Rahutegija puuduseks pean seda, et kogu materjali kokkuotsimine-kirjutamine on peaaegu ainult õp Jaansonil ülesanne, teiste autorite lugusid ilmub Rahutegijas suhteliselt harva. Olnud ise ka kunagi ainuke vallalehe toimetaja ja kokkupanija, tean hästi, kui keeruline selline ülesanne on, eriti kui seda oma igapäevatöö kõrvalt tegema peab. Samas on see selline puudus, mille likvideerimisele me ise saaksime kaasa aidata. Siinkohal ongi hea pöörduda üleskutsega kõigi meie koguduse liikmete poole: kui osalete mõnel koguduse üritusel või toimub midagi teie arvates põnevat, mis võiks teistelegi huvi pakkuda — võtke paber ja pliiats või istuge arvuti taha ja kirjutage ise sellest üks lugu. Uskuge mind — mida rohkem erinevaid autoreid, seda huvitavam meie sõnumileht on.“

Madis Kanarbik: „Ei oska ühtegi puudust esile tuua.“

5. Kas jätkata Rahutegija väljaandmist endises vormis ja mahus või tasuks midagi muuta? Kui, siis mida?

Mart Jaanson: „Üldiselt olen selline inimene, kes usub, et ühte hästivalmistatud vormi saab valada väga erinevat sisu. Seepärast ma ise lehevormi muutmist nii väga vajalikuks ei peakski. Samas olen valmis sellelaadseid põhjendatud ettepanekuid arvestama. Rahutegija maht 8 lehekülge, milleni viimastel aastatel oleme jõudnud,

tundub praegu optimaalne. Iseasi on siis, kui kaastöid hakkab rohkem laekuma ja need kaheksale leheküljele enam ära ei mahu.“

Kai Toom: „Rahutegija võiks ilmuda ikka samas A4-formaadis, seda on parem käes hoida ja — mis seal salata — ka natuke lihtsam küljendada. Eks see on oluline siis, kui materjali kokkupanemine väga viimase hetke peale jääb. Ehk teisisõnu — praegune formaat on suhteliselt paindlik, selle kujundusega on natuke lihtsam mängida. Mahuga on nii, et see võiks samuti ikka paindlik olla, st vastavalt vajadusele ja materjali hulgale. Üks muudatus, mille mina küljendajana välja pakun, on see, et Rahutegija veebiversion võiks edaspidigi olla värviline — nagu seda on juba käesolev 50. number.“

Madis Kanarbik: „Võiks küll jätkata endisel kujul ja endises mahus. Kui midagi uuenduslikku lisada, siis võiks proovida lisada veel ühe rubriigi, mis oleks suunatud lastele ja noortele: näiteks lihtsas vormis lühikesed piibllilood järjejutuna või pildiseeriana, kui keegi oskaks sellist koomiksi-laadset piibllilugude sarja joonistada (Markus Kasemaa?) või jutuna kirjutada (Juhani Püttsepp?).“

6. Kas Rahutegija levitamisel võiks teha edaspidi midagi teistmoodi?

Mart Jaanson: „Olen vahel mõelnud, kas kõik lehenumbrid, mida tava- või käsi-posti kaudu teele saadame, ikka jõuavad adressaadini. Ideaalne oleks see, kui saaks kõigile adressaatidele lehe isiklikult üle anda ja samas nende käekäigu järele pärida. Siiski pole see vist mulle jõukohane, ehkki üht-teist siinjuures parandada saaks. Olen ka mõelnud lehte levitada ajakirjanduslevi kaudu, kuid annan endale ka aru, et see võib tähendada kogudusele praegusest suuremaid väljaminekuid ja pealegi ei tea postiljon koguduse liikmete elupaikadega seotud iseärasusi, millega koguduse

inimesed on paremini tuttavad. Nii et midagi mõistlikku teisiti tegemiseks ma praegu välja pakkuda ei oskaks.“

Kai Toom: „Täiendamaks Mardi juttu, võin oma lehetoimetaja kogemusele tuginedes öelda, et Rahutegija levitamine ajakirjanduslevi või siis Omniva kaudu tähendaks meile päris suuri väljaminekuid, nii et minu arvates on ikkagi mõistlikum jätkata nii, nagu me seni oleme oma lehte levitanud.“

Madis Kanarbik: „Omalt poolt olen valmis vanaviisi jätkama. Noored eelistavad ehk veebist lugeda, aga see võimalus on ka juba praegu olemas, nii et ei oskagi midagi uut lisaks välja mõelda.“

7. Kas tahaksite lisada veel midagi, mida eelpool esitatud küsimused ei hõlma?

Mart Jaanson: „Oleme nüüd neljakesi (tõsi, Raili Värno küll tagasihoidlikkuse tõttu mitte) Rahutegija mineviku, oleviku ja tuleviku osas oma mõtteid väljendanud, kuid tore oleks, kui seda teeksid ka lugejad. Arvan, et just konstruktiivse tagasiside kaudu lugejailt saame midagi paremuse poole muuta.“

Kai Toom: „Head uut Rahutegijat! Head huvitavat järgmist viitkümmet Rahutegijat meile kõigile!“

Madis Kanarbik: „Suur tänu, Mart, et oled seda tööd hoole ja järjekindlusega teinud! Loodan, et oled valmis selle tööga jätkama.“

Sellised need vastused siis seekord said. Raili Värno, kes on Rahutegija levitamisel alati palju aidanud, eelistas jääda tagasihoidlikuks. Tema arvates on Rahutegija praegusel kujul hästi õnnestunud ja ta ei sooviks midagi muuta.

Igal juhul täname kõiki Rahutegija rahulikke tegijaid senitehtu eest ning soovime neile palju Jumala õnnistust ja hoidmist!

RAHUTEGIJA TOIMETUS

Kroonika

♦ II adventipühapäeva jumalateenistusel 9. detsembril laulsid Tartu Postimaja naiskoor Linda ja Reola naisansambel Sole Ülle Partsi juhatusel. Aitäh külalistele ilusa laulu eest!

♦ 9. detsembri pärastlõunal teenis Nõo kiriku meesansambel lauluga kaasa EELK Rannu koguduse jumalateenistusel Rannu Püha Martini kirikus. Liturgia osas teenis koos sealse õpetaja Timo Švedkoga kaasa õp Mart Jaanson.

♦ 15. detsembril kogunesid meie Valga praostkonna koorilauljad ja kirikumuusikud, aga ka külalised Lüllemäele Karula kirikusse, et maha pidada juba traditsiooniks saanud adventikontsert „Jõulurõõmu ootuses“. Kaasa laulsid ka meie segakoori liikmed koos dirigent Ragne Meieriga. Praostina võttis sõna ka õp Mart Jaanson.

Adventikontserdil Karula kirikus. Dirigeerib Ragne Meier. Foto: TIIT KUUSEMAA

♦ III adventipühapäeva jumalateenistusel 16. detsembril ristiti muuhulgas viis leerilast. Jumalateenistust kaunistas lauluga sopran Katre Kruuse, ühes laulus saatis teda oreil õp Mart Jaanson.

♦ 17. detsembril kohtusid meie koguduse juhatuses esimees Madis Kanarbik,

õp Mart Jaanson ja EELK Valga koguduse õpetaja Margus Suvi Lõunakeskuses Soome kirikliku humanitaarbiorganisatsiooniga „Lootuse täht“, keda esindasid Tom Landgärds abikaasaga ja Henry Storhannus. Arutati võimalusi, kas ja kuidas toimetada humanitaarabi Valga praostkonda.

♦ 17. detsembril toimus kirikus juba meeldivaks tavaks saanud Nõo koolide adventikontsert. Avasõnad ütles ja palvuse pidas õp Mart Jaanson.

♦ 19. detsembril pidas õp Mart Jaanson Meeri seltsimajas armulauaga palvuse. Järgnes Meeri seltsimaja naisringi Elurõõm jõulupidu.

♦ 20. detsembril toimus Nõo vallavalit-suses kohtumine, millest võtsid osa EELK kantsler õp Andrus Mõttus, AS Olerex esindaja Tarmo Siimsaare, vallavanem Rain Sangernebo ning vallaametnikud Piia Raig ja Sven Tarto. Arutluse all oli tankla rajamine koguduse maale. Kohtumine kulges sõbralikus õhkkonnas.

♦ Toomapäeval, 21. detsembril toimus Kūlaaseme külas Kalju Õlleku talus tradit-siooniline piiblingiaastalõpu armulauaga jumalateenistus. Kūlaaseme piiblingis on alati olnud väga hea osadus, nii oli ka see-kord. Suur tänu Kaljule ning kõigile abi-listele ja osalejatele!

♦ 21. detsembril lõpetas OÜ Deckol meie kiriku interjööri osalise remondi. Korda tehti kolmandik pikihoone rõdualu-sest seinast. Nii koguduse juhatus kui ka muinsuskaitse esindaja jäid töötulemusega väga rahule.

♦ 22. detsembril peeti kirikus erakorrali-si koristustalguid. Enne eelseisvaid jumala-teenistusi tuli remonditööst määratud kirikusaal kiiresti korda teha ja sellega saadi tänu abivalmis koguduseliikmeile kenasti hakkama. Südamlik tänu teile, kallid abi-listed!

♦ IV adventipühapäeva jumalateenis-tusel 23. detsembril said leerionnistuse kuus leerilast. Üles astusid ka neli koguduse pühapäevakoolilast, kes olid sügisel koos käinud õpetaja Imbi Tanilsoo juhendamisel Nõo päevakeskuses. Pärast jumalateenis-tust joodi üheskoos kirikukohvi ja vaadati pühapäevakoolilaste jõulunäidendit.

♦ 24. detsembriks kogunes, nagu ikka, paarsada inimest kirikusse püha jõuluõhtut tähistama. Jutlustas õp Mart Jaanson, laul-sid koguduse segakoor ja emade-laste ansambel Ragne Meieri juhatusel. Klaveril saatis Veli Lahtmets, orelit mängis Margit Keeman.

♦ I jõulupüha jumalateenistusel 25. det-sembril rõõmustasid kirikulisi lauluga kogu-duse segakoor Ragne Meieri juhatusel ja Nõo kiriku meesansambel. Peapiiskopi jõu-läkituse luges ette ja jutlustas õp Mart Jaanson.

♦ 25. detsembri pärastlõunal pidas õp Mart Jaanson armulauaga jõulupalvuse ka Nõo hooldekodus. Lauluga teenis kaasa Nõo kiriku meesansambel.

♦ Vana-aastaõhtu jumalateenistusel 31. detsembril saadeti Jumala sõna ja lauluga ära vana aasta, laulis ka Nõo kiriku meesansambel. Pärast jumalateenistust maitsti traditsioonikohaselt pannkooke, mille õp Mart Jaanson oli küpsetanud käärkambri puu-pliidil. Oli hea osadus, suur tänu kõigile!

♦ Uus aasta algas 1. jaanuari hommikul armulauaga jumalateenistusega kirikus. Seejärel sõitis Nõo kiriku meesansambel,

Nõo Reaalgümnaasiumi segakoor esinemas. Dirigeerib Anne Kasesalu-Roops.

Foto: MART JAANSON

Leerilapsed pärast jumalateenistust.

Foto: MADIS KANARBIK

Koguduse jõulupeol Meeri seltsimajas.

Foto: MART JAANSON

nagu juba tavaks saanud, Põlvamaale Tagametsale, kus ansambli tenori Mati Koonukõrbi hubases maakodus peeti aasta-plaane. Seda aga mitte kauaks, sest peagi asuti teele EELK Räpina Püha Miikaeli kogu-duse hooldekodu poole, kus anti hoolde-kodu rahvale kontsert. Palvuse pidas õp Mart Jaanson.

♦ 3. jaanuaril kell 10.30 helistas meie koguduse kirikuteenija Toivo Saal kirikukelli Vabadussõja lõpu mälestuseks.

♦ Kolmekuningapäeva jumalateenistu-sel 6. jaanuaril leeritati meie kirikus kolm leerilast, kes jäid eri põhjustel 23. detsemb-ril leeritamata. Pärast jumalateenistust siir-duti aga Meeri seltsimajja, kus toimus mee-leolukas koguduse jõulupidu. Südamlik tänu Meeri seltsimaja pearenaisele Anneli Saarojale, naisringile Elurõõm ja kõigile abi-listele!

♦ 8. jaanuaril avas koguduse uue ka-lendriaasta piiblitunnitegevuse Nõo hool-dekodu piibling, Piiblit luges ja selgitas õp Mart Jaanson. Samal päeval kogunes ka Nõgiaru piibling. Järgneva paari nädala jooksul asusid tööle ka piiblingid Meeril ja Kūlaasemel.

♦ 10. jaanuaril toimus Tartus Mileedi Lille- ja Interjöörikeskuses traditsiooniline Lõuna-Eesti palvushommikusöök. Nõo kogudust esindasid õp Mart Jaanson ja nõukogu liige Laurits Leedjärv.

♦ 13. jaanuaril jätkas Nõo päevakesku-

ses tööd meie koguduse pühapäevakool. Samal ajal, kui õpetaja Imbi Tanilsoo tegeles lastega, pidasid täiskasvanud teises toas õp Mart Jaanson juhtimisel piiblitundi.

♦ 18. jaanuaril Nõo päevakeskuses toi-munud Nõo kiriku meesansambli proov oli eriline, sest esimest korda osales proovis ka EELK Rannu koguduse vastne õpetaja Timo Švedko. Timole pole aga muusika ja Nõo sugugi võõrad, sest ta on lõpetanud Nõo Reaalgümnaasiumi, samuti siinse muusika-kooli kitarri erialal. Palju laulurõõmu Sulle koos meesansambliga, Timo!

♦ 22.–23. jaanuaril toimus Nelijärve puhkekeskuses iga-aastane EELK vaimulike konverents. Osales ka õp Mart Jaanson.

♦ 24. jaanuaril tähistati Helme kirikus ja kalmistul Vabadussõja Roobe lahingu 100. aastapäeva. Vaimulikuna teenis kaasa õp Mart Jaanson, laulis Nõo kiriku meesansambel. Erakorraline oli ansambli esinemise juures see, et baritonipartiisid laulis külalisenä Puhja koguduse juhatuses esimees, kirikumuusik Meelis Roosaar.

♦ 25. jaanuaril kogunes käärkambrisse jälle kord koguduseliikmeid, et jätkata ka uuel aastal igakuist Taizé-palvuste tradit-siooni.

♦ 27. jaanuaril toimus Rannu Püha Martini kirikus EELK Rannu koguduse uue õpetaja Timo Švedko introduktsioonitalitus. Meie kogudust esindas õp Mart Jaanson. →

Kroonika

Algus vt lk 4

♦ 29. jaanuaril kogunesid meie koguduse kirikumuusikud kiriku käärkambrisse, et arutada, kuidas muuta jumalateenistusel orelimäng veelgi kaunimaks. Õp Mart Jaanson juhtimisel kõneldi koraalisaatest ning koraali eel- ja järelmängust.

♦ 1.–3. veebruaril toimusid Põltsamaal traditsioonilised Kirikunoorte talvapäevad. Meie kogudusest osales üritusel üks noor ja praostkonna noorte saatjana koguduse pühapäevakooliõpetaja Imbi Tanilsoo.

♦ 5. veebruaril külastas meie kiri-kut ERR-i võttegrupp eesotsas saatesarja „Tähendamisi“ saatejuhi Aivi Parijõega. Salvestati materjali selle saatesarja saate jaoks, mis kõneleb Nõo Püha Laurentsiuse kirikust. Külalised võttis vastu õp Mart Jaanson.

♦ 11. veebruaril tähistas oma 97. sünnipäeva meie koguduse üks vanemaid — kui mitte vanim — liige Endla Soidla. Rohket rahu ja rõõmu Sinu päevadesse, armas Endla!

♦ 22. veebruaril toimus Nõo põhikooli saalis Nõo Realgümnaasiumi aktus, mis oli pühendatud Eesti Vabariigi 101. sünnipäevale. Aktusekõne teemal „Eesti riik ja muusika“ pidas õp Mart Jaanson.

♦ 24. veebruaril langes peajumalateenistuse aeg kokku meie kalli Eesti Vabariigi 101. sünnipäevaga. Seda rohkem rõõmu! Oikumeenilisel jumalateenistusel teenisid õp Mart Jaanson, EAÕK Nõo Püha Kolmainu koguduse diakon Toomas Erikson. Pidupäevakõne pidas meie koguduse nõukogu liige, Tartu Observatooriumi vanemteadur dr Laurits Leedjärv. Laulsid Nõo koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel ja Nõo kiriku meesansambel. Orelil ja klaveril musitseeris Margit Keeman. Oli ülev ja ilus osadus, suur tänu kõigile!

Pühapäevakoolilapsed ja -täiskasvanud.

Foto: MART JAANSON

Isa Toomas 24. veebruaril 2019 palvust pidamas. Foto: MADIS KANARBIK

Ristitud

16. detsembril 2018

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Eda Kirspuu
Teele Müller
Kai Toom
Peeter Tähepõld
Andre Viibur

Leeritatud

6. jaanuaril 2019

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Linda Langsepp
Tiina Metsakuru
Peeter Tähepõld

Maetud

Kalju Soonvald	18.12.18
Nõo kalmistu	
Hilja Avald	05.01.19
Nõo kalmistu	
Virve Ahas	20.02.19
Tartu krematoorium	

Leeritatud

23. detsembril 2018

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Iti-Riin Jaagant
Eda Kirspuu
Mihhail Kravtšenko
Teele Müller
Kai Toom
Andre Viibur

Registreeritud ja laulatatud

29. detsembril 2019

Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

Mihhail Kravtšenko ja
Teele Kravtšenko (n-na Müller)

EELK Nõo kogudusest

lahkunud

Katrin Pung
EELK Tartu Pauluse kogudusse

PÜHAPÄEVAKOOLITUNNID

PÜHAPÄEVITI kell 13.00

kaks korda kuus

Nõo päevakeskuses

(Tartu tn 20, Nõo alevik).

Täpsed kuupäevad selguvad kirikuteadetest ja koguduse kodulehelt.

ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG

kiriku käärkambris

KOLMAPÄEVAL ja REEDEL

kl 9.30–11.30,

NELJAPÄEVAL kl 16.00–18.00

Jumalateenistused ja muud koguduse üritused

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes, kirikus, koguduse kodulehel kui ka sotsiaalmeedias. Aga lõpuks ütleb ju apostel: „Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist“ (Jk 4:15).

MÄRTS

P, 3. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
T, 5. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus
K, 6. kl 18.00	Palvapäeva jumalateenistus. Armulaud
P, 10. kl 11.00	Jumalateenistus
P, 10. kl 12.00	„Prohvetite pühapäev“ kirikus
E, 11. kl 14.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
R, 15. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 15. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 17. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 17. kl 13.00	Kevadise leerikursuse algus kirikus
K, 20. kl 12.00	Piibli-laulutund Meeri seltsimajas
N, 21. kl 18.00	Kirikukontsert „J. S. Bach 434“. Esineb orelkunstnik Marju Riisikamp
P, 24. kl 11.00	Jumalateenistus
T, 26. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus
P, 31. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud. Martin Lipu päev. Laulavad koguduse segakoor ja Nõo kiriku meesansambel

MAI

P, 5. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 12. kl 11.00	Jumalateenistus
E, 13. kl 14.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
K, 15. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 17. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 17. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 19. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 26. kl 11.00	Jumalateenistus. Teenib õp Diina Tuulik
N, 30. kl 18.00	Taevaminemispüha jumalateenistus. Armulaud. Teenib õp Diina Tuulik

APRILL

P, 7. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 8. kl 10.00	EELK Valga praostkonna sinod Valgas
P, 14. kl 11.00	Palmipuudepüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
N, 18. kl 18.00	Suure Neljapäeva jumalateenistus. Armulaud
R, 19. kl 11.00	Suure Reede jumalateenistus. Armulaud
P, 21. kl 11.00	I ülestõusmispüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
P, 21. kl 14.00	Ülestõusmispüha armulauaga palvus Nõo hooldekodus. Laulab koguduse segakoor
E, 22. kl 18.00	II ülestõusmispüha jumalateenistus
R, 25. kl 15.00	Kirikukellade helistamine Vabadussõjas langenud õppursõdurite mälestuseks
R, 26. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 26. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 28. kl 11.00	Jumalateenistus. Õppursõdur Johannes Luiga mälestamine
T, 30. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus

Teated

♦ Pühapäeval, 10. märtsil 2019 kell 12.00 toimub kell 11.00 alanud jumalateenistuse jätkuna kirikus teemaüritus „Prohvetite pühapäev“. Kõneldakse Vana Testamendi prohvetitest ja prohvetlusest üldisemalt.

♦ Pühapäeval, 17. märtsil 2019 kell 13.00 algab kiriku käärkambris meie koguduse kevadine leerikursus. Nagu ikka, lepitakse edasiste tundide toimumisaeg kokku ühiselt.

♦ Neljapäeval, 21. märtsil 2019, J. S. Bachi 434. sünniaastapäeval esitab meie kiriku Walcker-orelil J. S. Bachi orelimuusikat tunnustatud orelkunstnik Marju Riisikamp. Sissepääs vaba.

♦ Pühapäeval, 31. märtsil kell 11.00 algava peajumalateenistusega tähistame

ühtlasi Martin Lipu päeva. Laulus (Nõo kiriku meesansambel) ja kõnes meenutame meie koguduse legendaarset vaimulikku Martin Lippu (1854–1923).

♦ Neljapäeval, 25. aprillil kell 15.00 helistavad Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilased ja vilistlased Lõuna-Eestis kirikukelli treffnerist Johannes Luiga (1904–1919) ja teiste Vabadussõjas langenud õppursõdurite mälestuseks. Kella helistatakse ka meie kirikus. Johannes Luigat mälestame ka pühapäeval, 28. aprillil kell 11.00 algaval peajumalateenistusel.

♦ Jätkub 2013. aasta detsembris alanud annetuste kogumise aktsioon Nõo Püha Laurentsiuse kiriku ja kõrvalhoone restaureerimise toetuseks. Seisuga 27. veebruar 2019 on annetusi ja toetusi kogunenud 9348,70 eurot. Sellest toetust on kirikusse näitusesiinide paigaldamiseks kulunud 915,84 eurot, kirikuaeda veevarustuse ja kanalisatsioonitrassi rajamiseks vajalikeks arheoloogilisteks uuringuteks 3060 eurot

ning panga teenustasudeks 21,90 eurot. Jääk on 5350,96 eurot.

Annetusi saab endiselt teha nii sularahas koguduse õpetaja kätte kui ka koguduse Swedbanki arvele nr EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus).

Täname südamest kõiki seniseid ja tulevaseid annetajaid!

♦ Liikmeannetus 2019. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangaülekandega (a/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 SEB pangas, saaja: EELK Nõo Kogudus, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele“). Annetussumma on vaba. Palume kõigil koguduseliikmeil teha oma liikmeannetus hiljemalt 31. detsembriks 2019!

♦ Tähelepanu! Kui soovite oma kogudusele tehtud liikme- või muust annetusest 2020. aastal tulumaksu tagasi saada, siis palun lisage pangaülekande selgitusse oma isikukood.

Sünnipäevad *Palju õnne ja Jumala õnnistust teile kõigile!*

MÄRTS 2019

Vilma Luksep	Elva	01.03.	83
Anne Sorgsepp	Elva	02.03.	60
Laine Henno	Tartu	05.03.	87
Peet Paurson	Metsalaane	06.03.	69
Maie Soonberg	Luke	06.03.	84
Margus Värno	Nõo	08.03.	42
Laine Pöder	Elva	10.03.	85
Karl Toots	Tallinn	10.03.	87
Taavi Hallik	Tartu	11.03.	37
Aime Mägi	Meeri	11.03.	84
Mare Kanarbik	Vissi	12.03.	57
Rein Prost	Käo	14.03.	73
Magnus Urb	Tallinn	15.03.	37
Eva Keernik	Nõo	16.03.	75
Toomas Kangur	Tartu	17.03.	52
Triin Pöder	Tartu	17.03.	38
Urve Tõnnov	Tartu	17.03.	81
Marge Allikas	Nõo	20.03.	49
Aino Raud	Altmäe	20.03.	82
Anneli Avi	Peedu	20.03.	35
Raul Räisa	Illi	21.03.	42
Heli Kruuse	Nõo	22.03.	58
Piret Prost	Elva	23.03.	42
Maarja Daniel	Peedu	24.03.	33
Gunnar Sannamees	Nõo	24.03.	34
Raili Värno	Nõo	26.03.	41
Maidu Allikas	Nõo	28.03.	46
Kai Toom	Nõo	28.03.	63
Mati Käärrik	Aiamaa	29.03.	64
Ene Naudi	Nõo	30.03.	65
Merry Aart	Valga	31.03.	66
Mart Jaanson	Märja	31.03.	53

APRILL 2019

Jane Pedmannson			
	Tartu	04.04.	48
Maret Terav	Rakvere	04.04.	89
Malle Roomet	Meeri	06.04.	73
Maie Pau	Külitse	07.04.	70
Eve Aruväli	Nõo	08.04.	58
Marje-Maret Kivari			
	Karijärve	10.04.	76
Olev Räisa	Tallinn	11.04.	71
Marek Sugul	Elva	12.04.	42
Margus Lehesaar	Nõo	14.04.	42
Miralda Lind	Tartu	14.04.	82
Marta-Margarete Ehrlich			
	Pärnu	15.04.	88
Tiina Metsakuru	Vedu	16.04.	79
Aila Utsu-Püttsepp			
	Peedu	16.04.	47
Helju Aav	Tartu	17.04.	85
Viive Terav	Luke	19.04.	78
Marko Tiirmaa	Voika	21.04.	45
Brigitta Uibo		21.04.	18
Koit Viigipuu	Melliste	21.04.	54
Ele-Riin Viinalass	Luke	21.04.	35
Endla Tamm	Meeri	23.04.	87
Tiina Ööpik	Tartu	23.04.	57
Vello Napseppa	Tartu	24.04.	58
Marju Arras	Tallinn	25.04.	71
Margus Tõnnov	Tartu	25.04.	83
Siret Kiis	Pärnu	26.04.	46
Ragne Sinimaa	Viljandi	30.04.	33

MAI 2019

Ave Kütt	Elva	01.05.	35
Kelli Ojasaar	Häätaru	01.05.	19
Nelli Ojasaar	Häätaru	01.05.	19
Maire Ulst	Nõo	01.05.	61
Muia Keerutaja	Nõo	02.05.	71
Karl Kruuse	Nõo	02.05.	32
Marina Karro	Nõo	04.05.	63
Marike Tennosaar	Nõo	05.05.	28
Ruth Veidenbaum			
	Jõgeva	08.05.	44
Tõnis Kask	Nõo	09.05.	40
Anne Joosepson	Nõo	12.05.	57
Kaidi Jürimäe	Nõo	12.05.	31
Marju Raud	Meeri	12.05.	73
Juta Sannamees	Nõo	12.05.	55
Toivo Pöld	Peedu	15.05.	63
Kristina Veidenbaum			
	Kääni	15.05.	30
Iiti-Riin Jaagant	Tõutsi	16.05.	19
Aino Lääne	Valguta	16.05.	82
Lea Kuimets	Põlva	19.05.	88
Olev Sannamees	Nõo	19.05.	58
Janno Kütt	Elva	20.05.	32
Maarja Freibach	Visusti	20.05.	34
Viivi Soonvald	Meeri	22.05.	81
Ülo Tõnnis	Tartu	24.05.	88
Kaido Kubri		28.05.	41
Ene Paurson	Metsalaane		
		28.05.	65
Kadi Ulst	Nõo	28.05.	37
Albert Laks		29.05.	84
Linda Trummal	Altmäe	29.05.	45

Kontakt

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUS

reg nr 80210421
Tartu tn 2
61601 Nõo Tartumaa

A/a nr EE23 1010 1520 0609 1003

(saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:

A/a nr EE11 2200 2210 5844 2062

(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Koguduse veebilehekülg www.nookirik.ee

JUHATUSE ESIMEES

Madis Kanarbik, tel 504 6570
e-post madis.kanarbik@gmail.com

KOGUDUSE ÕPETAJA

Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis)
749 3344 (kodus), 5661 1443
e-post mart.jaanson@eelk.ee

KIRIKUTEENIJA Toivo Saal, tel 745 5120 (kodus)

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel 528 4166
Margit Keeman, tel 5615 3207
Katre Kruuse, tel 5560 6678
Ragne Meier, tel 526 5569

KOORIJUHT Ragne Meier, tel 526 5569

PÜHAPÄEVAKOOLIÕPETAJA

Imbi Tanilsoo, tel 525 6607